

Besluitvorming Raad

Onderwerp:	Raadsvoorstel Vaststelling Verordeningen Jeugdhulp en Wmo
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2026-004687
Datum voorstel	24 maart 2026
Portefeuillehouder	J.T. Boonstra

Beslispunten

1. Het beleidsplan Persoonsgebonden Budget gemeente Westerveld vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2026 vast te stellen;
3. De Verordening jeugdhulp gemeente Westerveld 2026 vast te stellen;
4. Kennis te nemen van de Beleidsregels Gebruikelijke Hulp gemeente Westerveld.

Kosten, baten en dekking

In de verordeningen worden nieuwe tarieven voor het persoonsgebonden budget (pgb) vastgesteld. Het advies is om deze tarieven te baseren op vaste percentages van de tarieven voor zorg in natura (ZIN). De onderbouwing van de tarieven is opgenomen in het beleidsplan Persoonsgebonden budget gemeente Westerveld, zie bijlage 1.

De nieuwe pgb-tarieven treden per 1 januari 2027 in werking. Tot die tijd blijven de huidige tarieven van kracht. Om dit te regelen, is in beide verordeningen een bepaling opgenomen.

Inleiding

Momenteel geldt de Verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld, die bepalingen bevat voor zowel de Jeugdwet als Wmo. In de praktijk blijkt echter dat deze verordening onvoldoende onderscheid maakt tussen de twee wetten; er is voor beide beleidsterreinen meer differentiatie en duidelijkheid nodig. Om beter in te spelen op de specifieke behoeften van jeugdigen en volwassenen en de rechten en plichten van inwoners helder te maken, zijn hiervoor twee afzonderlijke verordeningen opgesteld: één voor Jeugdhulp en één voor Wmo.

De nieuwe verordeningen bepalen de kaders waarbinnen de gemeente ondersteuning biedt aan inwoners die niet volledig zelfstandig kunnen functioneren of voldoende kunnen participeren in de samenleving, met als doel passende zorg te waarborgen. Voor jeugdigen gaat het om begeleiding en ondersteuning bij opvoeding en ontwikkeling; voor volwassenen richt de ondersteuning zich op het bevorderen van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

Naast de verordeningen zijn ook het beleidsplan Persoonsgebonden Budget en de beleidsregels Gebruikelijke Hulp opgesteld. Het beleidsplan biedt de onderbouwing voor de pgb-tarieven en geeft richting aan de uitvoering van pgb binnen Jeugdhulp en Wmo. De beleidsregels Gebruikelijke Hulp verduidelijken hoe inwoners en hun sociale netwerk ondersteuning kunnen inzetten voordat gemeentelijke voorzieningen worden ingezet. Samen vormen deze documenten een samenhangend kader voor een duidelijke, doelmatige en juridisch correcte uitvoering van het sociaal domein.

Beoogd effect

1. Een juridisch actueel en uitvoerbaar kader voor de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet;
2. Meer duidelijkheid voor inwoners en aanbieders door afzonderlijke verordeningen;
3. Transparante en onderbouwde pgb-tarieven;
4. Eenduidige toepassing van Gebruikelijke Hulp binnen de Wmo.

Argumenten

1.1 Heldere kaders voor een doelmatige en inwonergerichte inzet van het pgb

Met het vaststellen van het beleidsplan Persoonsgebonden budget legt de gemeente Westerveld een duidelijke basis voor de inzet van het pgb binnen het sociaal domein. Het pgb biedt inwoners de mogelijkheid om zelf ondersteuning in te kopen en daarmee regie te voeren over hun eigen zorg en ondersteuning. Door het beleidsplan vast te stellen, wordt richting gegeven aan de uitvoering en worden heldere en transparante kaders gecreëerd voor het gebruik van pgb's binnen zowel de jeugdhulp als de Wmo.

Het beleidsplan fungeert daarbij als onderlegger voor de verordeningen Jeugdhulp en Wmo, waarin de concrete financiële kaders worden vastgelegd. In deze verordeningen worden de pgb-tarieven bepaald op basis van een systematiek waarbij de tarieven worden afgeleid van de tarieven voor ZIN. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen formele ondersteuning door zorginstellingen, ondersteuning door zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en informele ondersteuning vanuit het sociale netwerk.

Door de voorgestelde systematiek blijft in ieder geval de huidige hoogte van de pgb-tarieven gehandhaafd. Dit waarborgt de continuïteit van zorg, omdat inwoners en zorgaanbieders kunnen voortbouwen op bestaande afspraken en zorgrelaties. Voor inwoners betekent dit stabiliteit: het budget blijft voldoende om de ondersteuning in te kopen die nodig is, zonder onderbrekingen of onverwachte aanpassingen in de tarieven.

Daarnaast biedt de systematiek de mogelijkheid om voor het informeel pgb voor hulp bij het huishouden een hoger percentage te hanteren. Dit kan het gebruik van deze vorm van ondersteuning stimuleren, wat van belang is gezien de huidige wachtlijsten en personeelstekorten in de zorg. Door het informele pgb aantrekkelijker te maken, kunnen inwoners sneller passende hulp ontvangen en wordt de druk op formele zorg verlicht.

1.2 Ingangsdatum pgb-tarieven sluit aan bij uitvoeringspraktijk

De nieuwe pgb-tarieven treden per 1 januari 2027 in werking. Door deze ingangsdatum wordt voorkomen dat tarieven binnen het lopende jaar moeten worden herberekend. Dit beperkt administratieve lasten voor zowel de gemeente als budgethouders en sluit aan bij de reguliere jaarlijkse indexeringspraktijk van de tarieven.

2.1 en 3.1 Aansluiting op modelverordeningen en actuele wet- en regelgeving

De verordeningen zijn gebaseerd op de modelverordeningen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Wolters Kluwer Schulink. Door aan te sluiten bij deze landelijke modellen wordt de rechtszekerheid vergroot en sluit de regelgeving aan bij gangbare uitvoeringspraktijken binnen gemeenten. Dit bevordert de juridische kwaliteit en uitvoerbaarheid van de verordeningen. Daarmee wordt de kans op afwijkende interpretatie of onbedoelde beleidsverschillen kleiner. Daarnaast zijn de artikelen geactualiseerd zodat ze passen bij de huidige wet- en regelgeving en recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Verouderde of minder passende bepalingen zijn verwijderd, vereenvoudigd of op elkaar afgestemd. Hierdoor ontstaat een duidelijk en actueel juridisch kader voor inwoners, aanbieders en de gemeentelijke organisatie. Dit helpt om juridische risico's, zoals bezwaar- en beroepsprocedures, te beperken.

2.2 en 3.2 Versterken van eigen kracht, Gebruikelijke Hulp en inzet van het sociale netwerk

In de Jeugdwet en de Wmo is het uitgangspunt dat de inwoner zoveel mogelijk zelf, samen met de eigen omgeving, een oplossing zoekt voor de hulpvraag. Dit wordt ook wel aangeduid als het versterken van de eigen kracht van inwoners en het benutten van het sociale netwerk. In de Wmo wordt daarnaast uitgegaan van het principe van Gebruikelijke Hulp: hulp die huisgenoten redelijkerwijs van elkaar mogen verwachten.

Door deze uitgangspunten duidelijk in de verordeningen vast te leggen, ontstaat er meer helderheid voor inwoners en voor de uitvoering. Tegelijkertijd sluit de gemeente hiermee aan bij de bedoeling van de wetgeving: ondersteuning inzetten waar dat nodig is, terwijl de eigen mogelijkheden van inwoners en hun omgeving zo goed mogelijk worden benut. Dit draagt bij aan passende ondersteuning en een zorgvuldige inzet van gemeentelijke middelen.

2.3 en 3.3 Heldere scheiding tussen jeugdhulp en Wmo voor betere uitvoerbaarheid

De Jeugdwet en de Wmo hebben ieder een eigen doelgroep, definities en wettelijke uitgangspunten. Door voor beide wetten een aparte verordening vast te stellen, sluit de gemeentelijke regelgeving beter aan op deze verschillen. De verordening Jeugdhulp richt zich op jeugdigen en hun ouders, terwijl de Wmo ondersteuning biedt aan volwassenen die ondersteuning nodig hebben om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen en participeren in de samenleving. Ook de wettelijke kaders en verantwoordelijkheden binnen beide wetten verschillen. Door deze apart onder te brengen in twee verordeningen ontstaat meer duidelijkheid over welke regels in welke situatie gelden.

4.1 Duidelijk kader voor de toepassing van Gebruikelijke Hulp

De Memorie van Toelichting bij de Wmo geeft aan dat het wenselijk is dat gemeenten beleid ontwikkelen voor de toepassing van Gebruikelijke Hulp, zie bijlage 4. Met het vaststellen van beleidsregels ontstaat een duidelijk en objectief afwegingskader voor consultants bij de beoordeling van de ondersteuningsvragen. Dit bevordert een consistente en transparante toepassing van Gebruikelijke Hulp in de uitvoeringspraktijk. Het college stelt de beleidsregels vast, die in werking treden na bekendmaking en na vaststelling en bekendmaking van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2026, zodat de regels als onderlegger direct aansluiten op de verordeningen.

Kanttekeningen

1.1 Pgb-tarieven boven het wettelijk minimumloon

De gemeente kan zelf de hoogte van de pgb-tarieven vaststellen, waarbij als wettelijke ondergrens geldt dat het tarief ten minste moet aansluiten bij het wettelijk minimumloon inclusief vakantietoeslag. Wanneer een inwoner met het pgb een arbeidsovereenkomst sluit van drie dagen of meer per week, moeten daarnaast ook werkgeverslasten worden opgenomen in het tarief.

Deze ondergrens waarborgt dat inwoners in ieder geval een basisniveau van ondersteuning kunnen inkopen. In de voorgestelde nieuwe tariefsystematiek worden de pgb-tarieven boven deze minimumgrens gepositioneerd. Deze tarieven zijn gebaseerd op vaste percentages van de ZIN-tarieven en sluiten aan bij de huidige tarieven.

2.1 en 3.1 De verordeningen zijn omvangrijker dan de huidige regeling

De nieuwe verordeningen zijn uitgebreider dan de huidige gecombineerde verordening. Dit biedt meer duidelijkheid over verantwoordelijkheden, definities en procedures binnen de Jeugdwet en de Wmo. Tegelijkertijd kan de grotere omvang ertoe leiden dat de regelgeving voor inwoners en aanbieders complexer oogt.

2.2 en 3.2 Juridische formuleringen kunnen minder toegankelijk zijn voor inwoners

De verordeningen zijn juridisch van aard en moeten voldoen aan wettelijke vereisten. Hierdoor kunnen bepaalde bepalingen voor inwoners zonder juridische achtergrond lastig te begrijpen zijn. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot vragen over rechten, plichten of de toepassing van het pgb en andere vormen van ondersteuning.

4.1 Toepassing van Gebruikelijke Hulp vraagt blijvend maatwerk

De beleidsregels Gebruikelijke Hulp bieden een duidelijk afwegingskader voor consulenten. Tegelijkertijd blijft de beoordeling van ondersteuningsvragen maatwerk. In individuele situaties kan discussie ontstaan over de mate waarin ondersteuning binnen het huishouden verwacht mag worden. Daarom blijft een zorgvuldige afweging per casus noodzakelijk.

Communicatie

Na vaststelling van de verordeningen door de gemeenteraad wordt het besluit bekendgemaakt via het gemeenteblad. Inwoners kunnen de verordeningen raadplegen via overheid.nl en de gemeentelijke website. Daarnaast wordt de gemeentelijke website waar nodig aangepast en aangevuld. De verordeningen blijven beschikbaar als juridisch document, maar op de website komt extra toelichtende informatie. Hiermee worden inwoners op een toegankelijker manier geïnformeerd. Dit sluit aan bij de adviezen van de Adviesraad.

Op de website wordt daarnaast informatie opgenomen over Gebruikelijke Hulp, zodat inwoners beter kunnen begrijpen wat hieronder wordt verstaan en hoe dit in de praktijk wordt toegepast. De beleidsregels Gebruikelijke Hulp worden tegelijkertijd met de verordeningen gepubliceerd op overheid.nl.

De pgb-tarieven worden op de website gepubliceerd en voortaan jaarlijks per 1 januari bekendgemaakt.

Inwonersparticipatie

Adviesraad Sociaal Domein Westerveld

De conceptverordeningen zijn tweemaal besproken met de Adviesraad Sociaal Domein, die de uitvoerbaarheid en gevolgen voor inwoners heeft beoordeeld. De door de Adviesraad aangedragen punten zijn verwerkt, waarna de verordeningen juridisch zijn getoetst en aangepast. Op 20 februari 2026 is de Adviesraad opnieuw geraadpleegd en heeft zij adviezen uitgebracht over de Jeugd- en Wmo-verordening. De adviezen en reacties zijn opgenomen in bijlagen 5, 6, 7 en 8.

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Goede gezondheid en welzijn

Zowel de Jeugdwet als Wmo ondersteunen inwoners bij zelfstandig wonen, participatie en ontwikkeling, en bevorderen daarmee gezondheid en welzijn.

Minder ongelijkheid

De Jeugdwet en Wmo dragen bij aan het verkleinen van sociale ongelijkheden door voorzieningen te bieden aan inwoners en jeugdigen die zonder ondersteuning niet volledig kunnen participeren of zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Duurzame steden en gemeenschappen

De Jeugdwet en Wmo stimuleren dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen en dat jeugdigen in hun eigen omgeving kunnen opgroeien en ontwikkelen, waardoor inclusieve, toegankelijke en veerkrachtige gemeenschappen ontstaan.

Bijlage(n)

- Bijlage 1 Beleidsplan Persoonsgebonden budget gemeente Westerveld
- Bijlage 2 Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2026
- Bijlage 3 Verordening jeugdhulp gemeente Westerveld 2026
- Bijlage 4 Beleidsregels Gebruikelijke Hulp gemeente Westerveld
- Bijlage 5 Advies Jeugdhulp-verordening Adviesraad Sociaal Domein Westerveld
- Bijlage 6 Advies Wmo-verordening Adviesraad Sociaal Domein Westerveld
- Bijlage 7 Schriftelijke reactie op advies Jeugdhulp-verordening Adviesraad Sociaal Domein Westerveld
- Bijlage 8 Schriftelijke reactie op advies Wmo-verordening Adviesraad Sociaal Domein Westerveld

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Vaststelling Verordeningen Jeugd en Wmo
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2026-004687
Datum voorstel college	24 maart 2026

**De raad van de gemeente Westerveld,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,**

BESLUIT

1. Het beleidsplan Persoonsgebonden Budget gemeente Westerveld vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2026 vast te stellen;
3. De Verordening jeugdhulp gemeente Westerveld 2026 vast te stellen;
4. Kennis te nemen van de Beleidsregels Gebruikelijke Hulp gemeente Westerveld.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.
Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekers

Voorzitter
J. Spoelstra